

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

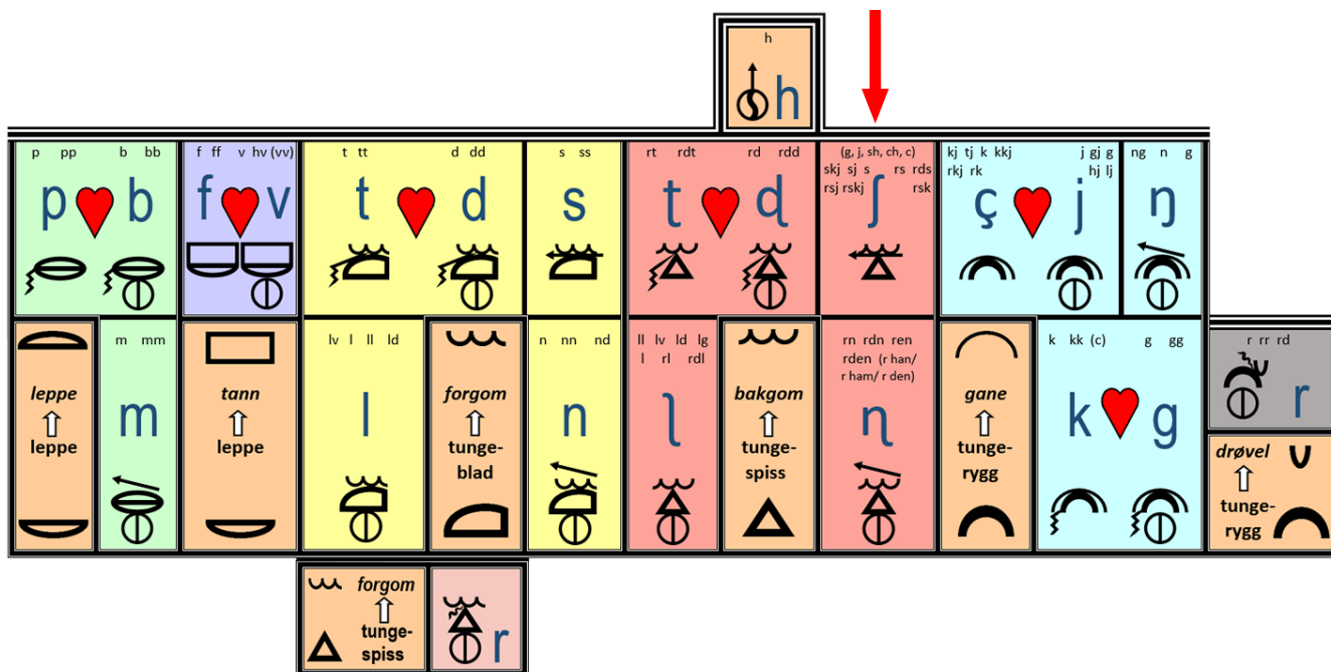
FOKUS B BOKSTAVLØSE LYDER

LESEKURS B LØKKESKRIFT

S med $\int$ -lyd foran L

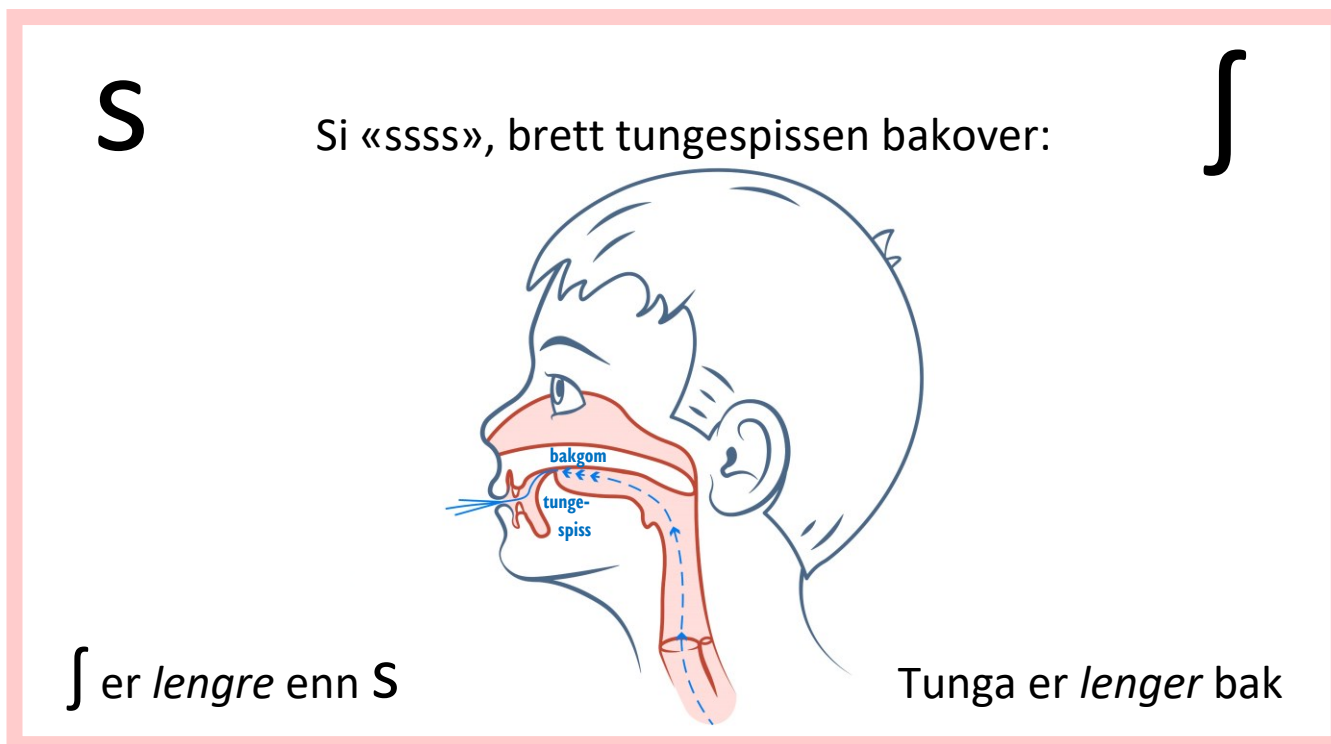
Toril Karstad

Rosa leilighet: Bakgomlyder, S med f-lyd foran L

S foran L uttales som en vanlig s-lyd på sørlands- og vestlandsmål. Men på Østlandet, i Nord-Norge og i Trøndelag blir s-en til en f-lyd. Siden elevene gjennom Fokus-arbeidet blir bevisste på språklyder, er det derfor nødvendig med et fokus på S-L. Hvis ikke vil mange skrive lyden med andre symboler.

S-L-verset er spilt inn på sørlandsdialekt, slik at barn med divergerende dialekter skal kunne følge klassens opplegg. f-lyden hører til tungespiss-bakgom-leiligheten. Vi bretter sidene på tungespissen opp mot bakre del av gommen.

Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av Extra-midler. Digitalisering av Fokus talesymbolfont og bilder av artikulasjon er lagd for TKKL av Øyvind Martinsen med midler fra stiftelsen Dam.

Fokus digital læringsressurs (fokus.no) har flere hefter og digitale oppgaver.

Fokus – språklydsanger med oppgaver © Toril Karstad Kreativ Læring

S med f-lyd foran L

S-L-vers: Sang nr. 46

Tekst: Toril Karstad, mel.: J. Nicolaisen, vokal: Sandra Karine Iversen, 6. kl., sørlandsinnspilling: Elisabeth Hognestad, komp og opptak: Øyvind Åge Berg, illustrasjon: Lydia Madeleine Popkema 10. kl.

Slakteren tok slegga. Sløve kniver lot han slenge.
Han var slapp og sliten. Slipset hang og slang.
For et slit å slepe rundt på tunge slakt så lenge!
Slavedriver Slåtten var så slem hver gang!
Slik en slyngel, du! Han var slesk og slu.
Men nå skulle døra slamres hardt!
Det fikk være slutt på slunken pung med noen slanter!
Slakteren, han for på dør i voldsom fart.

Talesymbol:

Lufta strever Bakgom

Tungespiss

Oppgave 1: Hør på opptaket, og prøv å lære sangen.

Oppgave 2: Se på språklydhuset og finn f. Si fog kjenn etter uttalen! Forklar for noen hvordan du lager lyden med taleorganene.

Oppgave 3: Sett ring rundt alle S foran L sangen, og si f.

Oppgave 4: Les hele verset.

Oppgave 5: Finn lyden f skrevet med S foran L.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (s-en).

Tell opp til slutt hvis du har lyst.

bgreifæds lauvmsltupaieio**ub**ystpaimsleivdejæjfn
slspgjaudgævmslsltupaifeiysl**st**paiæjfvhslspg
slkvdauvslkøfeio**ub**slvdejæjfvihslspg
paipsllkøubystpds**l**spgyaislbgråkvyeisltupiøslubysli
aiæslågmesslvngdejfvhslspgauråkvsløslbyngejæj
fvhaibgråkauslvmsltupa**ist**pæfvhslspgauslyøeifæda
uvmsltupaieio**ub**ysl**st**pai**eiv**sldejængvhs
laibgråskvi
yeifæds**l**msltupa**ipl**ksleio**ub**sngaislæågs
livdepaibgr
åslkvyeingsluyklømhjklp
løæåhm
gfvspå
mæøyzslt

Jeg fant _____ stykker.

Oppgave 6a: Skriv S-L-ord.

slakter

sløse

sløv

slå

sløyfe

slalåm

Oppgave 6b: Skriv S-L-ord.

slikke

slapp

slit

sleper

sludd

slave

Oppgave 6c: Skriv S-L-ord.

sladre

slem

sliten

slede

slips

slamre

Oppgave 6d: Skriv S-L-ord.

slutt

slette

slenge

slang

slyngel

slange

Oppgave 7a: Skriv S-L-ord i løkkeskrift.

slakter

sløse

sløv

slå

sløyfe

slalåm

Oppgave 7b: Skriv S-L-ord i løkkeskrift.

slikke

slapp

slit

slupe

sludd

slave

Oppgave 7c: Skriv S-L-ord i løkkeskrift.

sladre

slem

sliten

slede

slips

slamre

Oppgave 7d: Skriv S-L-ord i løkkeskrift.

slutt

slette

slenge

slang

slyngel

slange

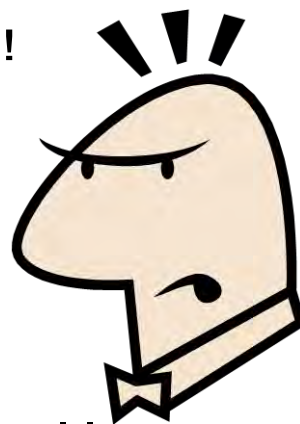
Oppgave 8: Del opp i stavelser og tell språklyder i S-L-vers.

- Sett prikk under alle vokaler. Hver prikk eller strek markerer en stavelse.
- Tegn stavelsebuer under hvert ord.
- Skriv antall **språklyder**, rett over hvert ord. Eksempler: Ordet *slegga* har 6 bokstaver, men bare 5 språklyder, for g+g er dobbel konsonant med bare én lyd. Ordet *slenge* har 6 bokstaver, men bare 5 språklyder, for n+g er én lyd.

NB: Antall språklyder i ordene varierer med dialekt! Hvis du er vestlending eller sørlending, sier du r-en i ord med rt og rs. Sjekk hvor mange lyder du selv sier, og noter tallet over ordet. Er du sør- eller vestlending, sier du heller ikke f-lyden foran l, som denne sangen handler om. Da sier du s-lyd. Men sangen er jo morsom for det!

9   3   5   5
Slakteren tok slegga. Sløve

kniver lot han slenge. Han var
slapp og sliten. Slipset hang og
slang. For et slit å slepe rundt
på tunge slakt så lenge!
Slavedriver Slåtten var
så slem hver gang! Slik
en slyngel, du! Han var
slesk og slu. Men nå skulle
døra slamres hardt! Det fikk
være slutt på slunken pung med
noen slanter! Slakteren, han for
på dør i voldsom fart.

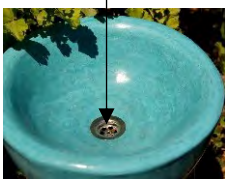

Til pedagogen: Vi deler ikke stavelser opp etter vanlige delingsregler, men sørger for at bokstaver som representerer én språklyd, havner i samme gruppe. Siden lærer vi elevene vanlige delingsregler ved bindestrek.

Oppgave 9a: Les ord med s-l og lang vokal/diftong. Legg bokstavkort.

1

slit
slu
slå
slo
slet
slim
sluk

SpOne - CC BY-SA 4.0

Sergeiy Doronin, Dreamstime

2

slag
sløv
slak
sløse
slite
slager
slede

Filipp Andreievich Malavin, Wikimedia

3

slepe
sliten
sluke
slave
slipe
slimål
slaveri

Marianne Korssjoen, 3.kf. & Marianne Nordli, 6.kf.

4 med diftong

sløyfe
sløye
sleiv
sleit
sleip
sleivet
sleike

Oppgave 9b: Les ord med s-l og kort vokal, og legg bokstavkort.

1

slakt
slakte
slakter
slenge
slang
slapp
slutt
slutte
slikke

2

slaps
slurk
slurpe
slekt
slippe
slips
slynge
slesk
slyngel

3

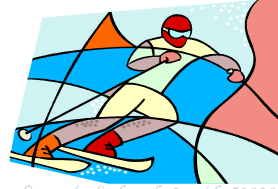
slamre
sladre
sladder
slakk
slank
slange
slafse
slette
slum

Slum: By Jonathan McIntosh - CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=53838>

4

slett ikke
slegge
slem
slåss nå
har slått
sludd
slappe av
rett og slett
slalåm

Oppgave 10: Fullfør fortellingen.

Ta en titt på bildet på side 3. Les innledningen på historien, og fullfør fortellingen. Velg ut minst fire ord fra oppgave 9, og flett dem inn i historien. Lag overskrift.

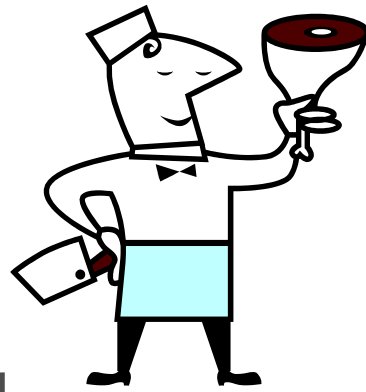
Slakteren er sint. Står ikke den slavedriveren og skjener igjen? Aldri blir det bra nok, samme hvor mye han sliter! Ikke får han mange slanter for slitet, heller! Nervene er tynnslitte, og han føler seg utslitt. Nå vil han ikke sløse bort mer tid på dette slavearbeidet! Han skal nok finne seg en bedre jobb. «Nå er det nok!» roper han, slenger fra seg slegga og slamrer døra igjen etter seg.

* https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tadelakt_washbasin-minoeco.JPG#/media/File:Tadelakt_washbasin-minoeco.JPG

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit O har å-lyd. Slum er tett i tett med veldig dårlige hus i byen, der fattige bor.

Oppgave 11: Klipp ut en setning, del opp i ord og pusle. Klipp i bokstaver og pusle sammen. Skriv teksten på konvolutt, og putt brikkene i konvolutten.

Slakteren
tok slegga.
Sløve kniver
lot han slenge.
Han var slapp
og sliten.
Slipset
hang og slang.
For et slit
å slepe rundt på

**tunge slakt
så lenge!**

Slavedriver

**Slåtten var så
slem hver gang!**

Slik en slyngel,

**du! Han var
slesk og slu.**

Men nå skulle

døra slamres

hardt!

**Det fikk være
slutt på
slunken pung
med noen
slanter!
Slakteren,
han for på dør
i voldsom fart.**

Oppgave 12: Skriv s-l-verset med løykeskrift. Se etter forskriften.

Slakteren tok slegga.
Sløve kniver lot han slenge.
Flan var slapp og sliten.
Slipset hang og slang.
For et slit å slepe

rundt på tunge slakt så lenge!

Slavedriver Slåtten
var så slem hver gang!
Slik en slyngel, du!
Flan var slesk og slu.

Men nå skulle døra slamres hardt!

Det fikk vere slutt på slunken
pung med noen slakter!

Slakteren, han for på dør i voldsom fart.

Oppgave 13: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbelt rute betyr bokstavsgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

⚡	⚡	A	☺	☺	E	⚡	E	⚡	⚡	A	⚡	⚡	E	☺	A.

2

Å-lyd Stum G

⚡	⚡	A	☺	E	⚡	E	⚡	⚡	E	☺	OG	☺	⚡	⚡	Å	☺
											o g					

3

☺

⚡	⚡	I	☺	Å	⚡	E	⚡	⚡	E	☺	A	☺	⚡	⚡	U	☺	E	⚡

4

Å-lyd Stum G

I	☺	E	⚡	⚡	I	☺	,	⚡	⚡	A	☺	☺	OG	⚡	⚡	U	☺	!
							,						o g					

5

☺

Å-lyd

Å-lyd Stum G

A	⚡	⚡	E	⚡	⚡	O	☺	I	☺	Å	⚡	OG	⚡	⚡	Å	☺	☺	Å.
						o						o g						

6

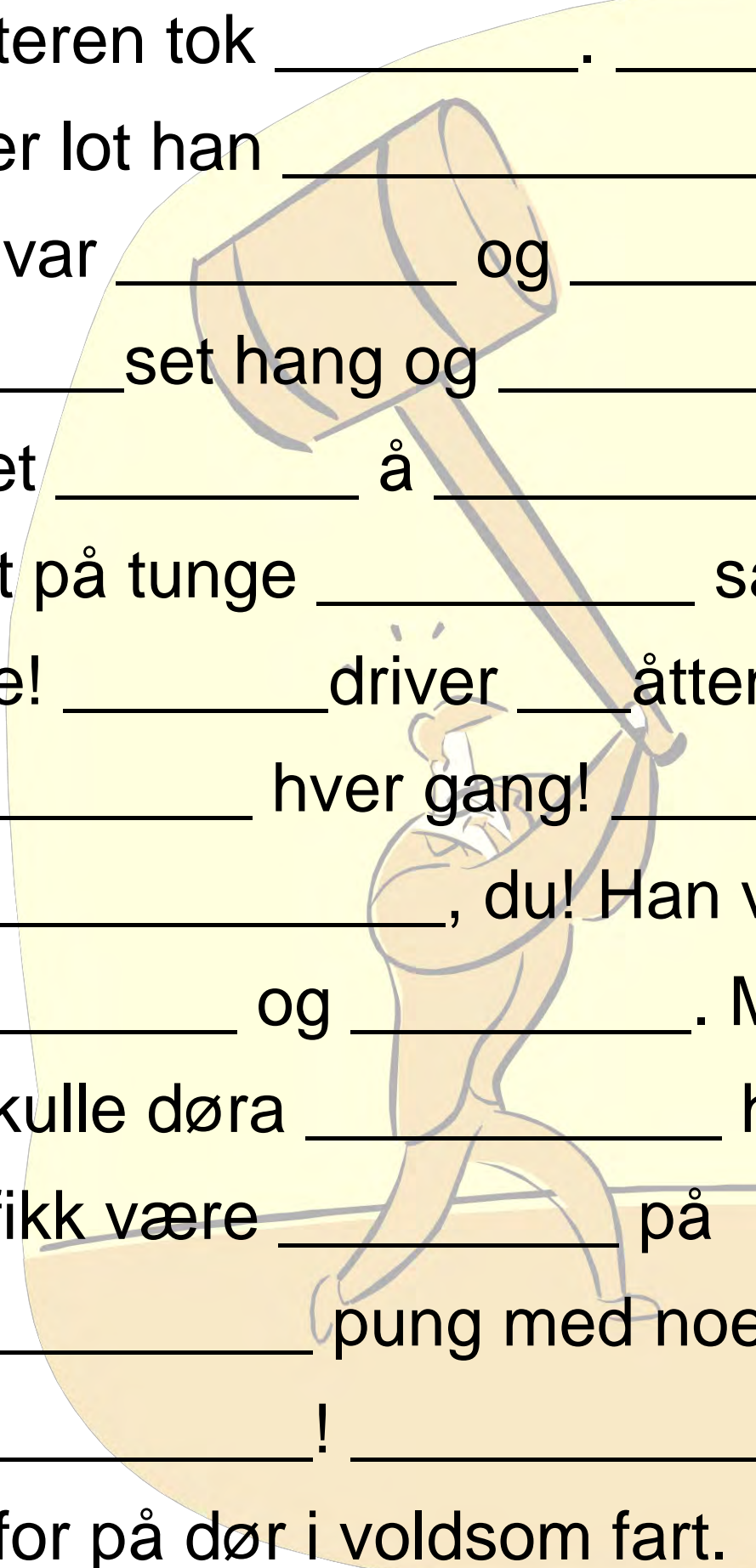
Å-lyd

Stum T

☺	A	⚡	⚡	O	⚡	⚡	A	⚡	E	☺	☺	Å	⚡	⚡	O	☺	E	T.
															o			t

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit O har å-lyd.

Oppgave 14: Fyll inn det som mangler i s-l-verset, uten å se etter teksten.

Slakteren tok _____ . _____ ve
kniver lot han _____ .
Han var _____ og _____ .
_____ set hang og _____ .
For et _____ å _____
rundt på tunge _____ så
lenge! _____ driver _____ åtten var
så _____ hver gang! _____
en _____ , du! Han var
_____ og _____ . Men
nå skulle døra _____ hardt!
Det fikk være _____ på
_____ pung med noen
_____ ! _____ ,
han for på dør i voldsom fart.

Oppgave 15: Del sangteksten i ord med loddrette linjer.

Slakterentokslegga.

Sløvekniverlothanslengge.

Hanvarslappogsliten.

Slipsethangogslang.

Foretslitåsleperundtpå

tungeslaktsålengge!

SlavedriverSlåttenvarsåslem

hvergang.

Slikenslyngeldu!

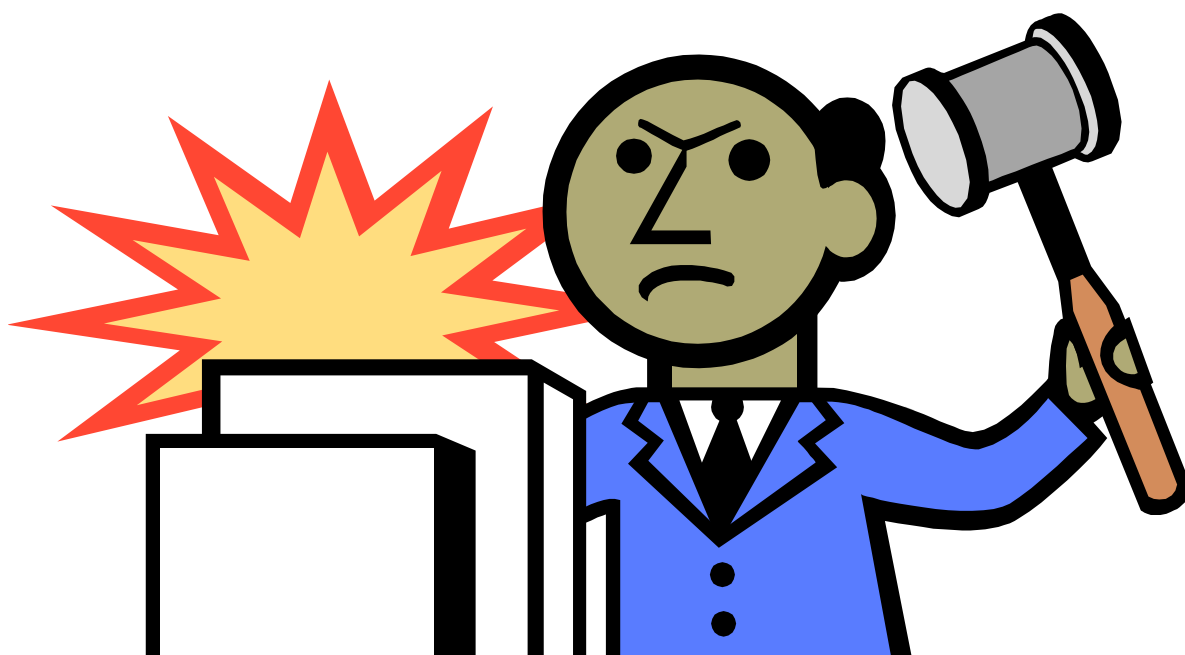
Hanvarsleskogslu.

Mennåskulledøraslamreshardt!

Detfikkværesluttpåslunkenpung

mednoenslanter!

Slakterenhanforpådørivoldsomfart.

Oppgave 16a: Les rim med S-L.

Gisle rimer: slegge – legge – begge – degge – knegge – egget

Aslak rimer: slukene – lukene – bukene – dukene – brukene – ukene

Sjur rimer: slakte – bakte – frakte – jakte – makte – sakte – vakte – betrakte

Aslaug rimer: slavene – gavene – pavene – stavene – klavene – gravene

Veslemøy rimer: slynge – synge – dyngge – klynge – tynge – gynge

Asle rimer: slede – lede – rede – nede – til stede – glede – klede – frede – vrede

Oppgave 16b: Les rim med S-L.

Åse rimer: slangene – fangene – gangene – sangene – pangene – sprangene

Skjalg rimer: sløsing – pøsing – øsing – døsing – fnøsing

Are rimer: slikking – drikking – nikking – prikking – stikking – hikking – klikking

Yngve rimer: slenging – henging – densing – klenging – stenging – sprenging

Inger rimer: pusling – rusling – tusling – skusling – usling

Venke rimer: slipe – ripe – stripe – snipe – pipe – vipe – gripe – knipe – skvipet

P. Jeganathan - CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=64347141>

Henry Holiday, Wikimedia Commons

Strek under stum bokstav = minus lyd. NB: I egennavn er det ikke sikkert vi sier f-lyden foran l-lyden, selv om vi gjør det med andre ord. Hvoran sier du Oslo, Asle, Aslak, Gisle og Aslaug? Hva sier foreldrene eller lærerne dine?

Oppgave 17: Les enkle ord med sl og symboler fra andre fokus.

1

et slott
sjiraff
tenke
mors
korn
skjelett
fei
skjerf
ferdig
sjakk
å slåss
særlig
horn
skjørt
pai
sjenert
fordi
sladre
nei
henge
blank
sjakal
skjelve
svart
gardin
slank
styrte
sjonglør
flau
løy

2

syrne
rynke
slenge
sjalu
torsk
skjorte
bein
rank
slurk
sjangle
skjold
spinkel
sørlig
kaie
torn
slakter
sardin
søyle
rangle
dårlig
taus
ankel
kart
irsk
slokke
sjøsjuk
trenger
flink
mai
fordele

3

sørlig
lært
sort
hinke
bjørn
sjåfør
seng
forslag
kai
skjev
rart
stinke
bøye
sjekke
sau
springe
skjevt
køye
sløsing
tøye
peis
sju
ustyrlig
surt
skjemte
først
turning
ført
ei teine
fordra

4

vaie
hørt
snarlig
slafsing
øye
sjel
munk
smurning
skjele
lei
sjimpanse
slamring
urørlig
bokfink
fordøye
høy
klærne
sjokk
lort
hai
skau
gøy
sei
slenge
vinke
sjelden
erle
forspise
fort
pauke

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort. Ved undervisning individuelt og i grupper, kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. Ved få elever, kan man gi barna ulike ord i eget tempo, noe som hindrer sammenlikning og øker effektiviteten. I hel klasse med stasjonsundervisning, kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge eller krysser av. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt.

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd, feit e har æ-lyd.

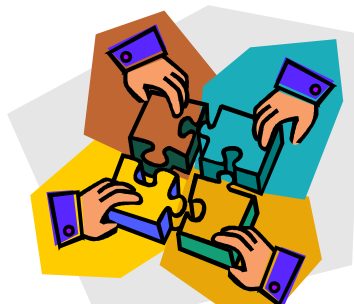
Oppgave 18a: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

Sjurrimer|slaktebaktefraktejaktemaktesaktebetrakte
Gislerimersleggeleggebeggedeggekneggeegget
Aslerimerslukenelukenebukenedukenebrukeneukene
Veslemørimerslyngesyngedynggeklyngetynggegyng
Edrimersledelederenedenedetilstedegledeklevrede
Aslaugrimerslavenegavenepavenestavenegravene

Oppgave 18b: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

Arerimers|likkingdrikkingnikkingprikkingstikkinghikking
Yngverimerslenginghengingdengingklengingstenging
Ulfrimerslangenefangenegangenesangenesprangene
Skjalgrimersløsingepøsingenøsingendøsingen
Elirimerslipepestripesnipepipevipegripeknipeskvipe
Ingerrimerpuslingruslingtuslingskuslingusling

Strek under stum bokstav = minus lyd.

Ekstraoppgave 1a: Skriv ord med S-L inni.

rusle

pusle

tusle

innslag

utslag

anslag

Ekstraoppgave 1b: Skriv ord med S-L inni.

avslutte

avslappet

avsløre

avslå

utslitt

utslått

Ekstrappgave 2a: Skriv ord med S-L inni, i løkkeskrift.

rusle

pusle

tusle

innslag

utslag

anslag

Ekstrappgave 2b: Skriv ord med S-L inni, i løkkeskrift.

avslutte

avslappet

avsløre

avslått

utslitt

utslått

Ekstraoppgave 3: Lag sammensatte ord med S-L.

ut	slegge
grise	sluket
hage	slutte
kjempe	slips
skole	slange
av	slapp
selkaps	sløtt
dør	slakt
fjell	slutt
jern	slamring
badekar	slette
	slag
	slør
	sløyfe

Ekstraoppgave 4: Les S-L inni ord, og legg bokstavkort.

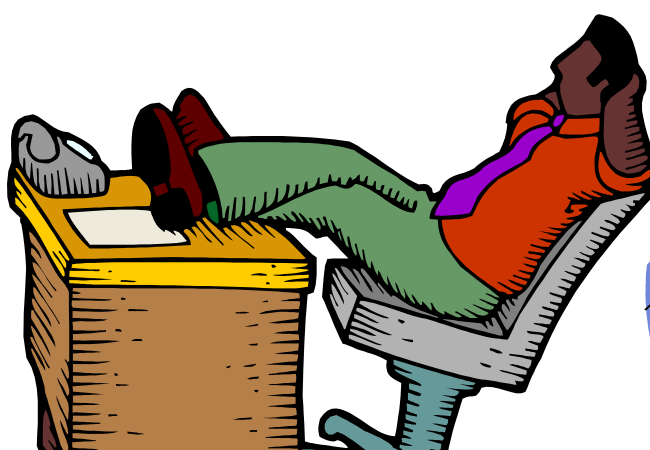
1

tusle
usle
risle
pusle
rasle
rusle

2

avslitt
avslå
avslag
avsløre
avslutte
avslappet

3

innslag
anslag
anslå
utslag
utslitt
utslått

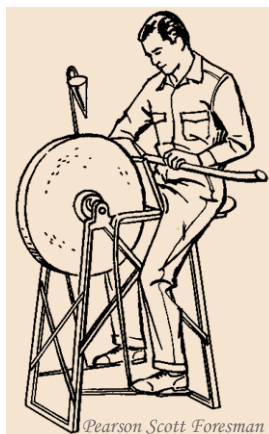
4

utslitthet
utslåttthet
beslag
beslektet
nedslag
lynnedslag

Ekstraoppgave 5: Les vanskelige ord med S-L.

1

slasket
slagg
sludder
sluken (til fiske)
sluket (i vasken)
sløseri
en slamp
slipestein

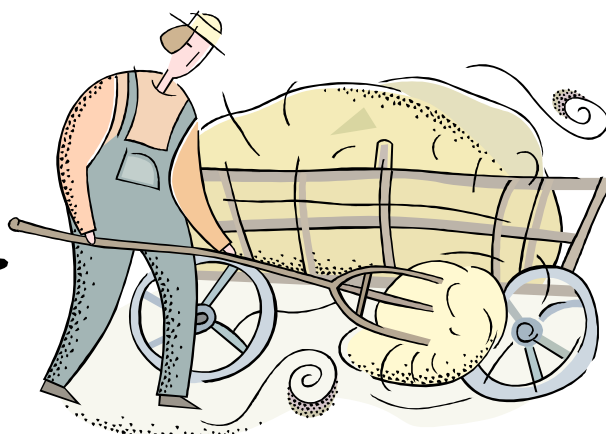
2

innpåsliten
slukøret
en slant
slibrig
sluppet
slump
slumre
slunkne

3

foreslå
forslag
sloss før
et slott
sløkke
slitsom
slåbrøk
slåttonn

4

beslutning
pusling
sløsing
slafsing
slamring
sliping
avslapning
avsløring

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd.

Ekstraoppgave 6: Bøy substantivene i S-L-verset.

<i>Ubestemt form entall (en, ei, et)</i>	<i>Bestemt form entall (den, det)</i>	<i>Ubestemt form flertall (flere)</i>	<i>Bestemt form flertall (de)</i>
	slakteren		
	slegga		
		kniver	
	slipset		
et slit		-----	-----
		slakt	
(en) slavedriver			
(en/hver) gang			
en slyngel			
	døra		
(en) pung			
		slanter	
	slakteren		
(ei) dør			
(en) fart		-----	-----

Ekstraoppgave 7: Bøy verbene i S-L-verset.

Å skje	Det skjer nå	Det skjedde	Det har skjedd	Det hadde skjedd
<i>Infinitiv</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Perfektum</i>	<i>Preteritum perfektum</i>
		tok		
		lot		
(å) slenge				
		var		
		hang		
		slang		
å slepe				
		var		
		var		
		skulle		
å slamre(s)				
(å) være				
		for		

Ekstraoppgave 8: Les vanskeligere ord med s-l og ord fra andre fokus.

1	2	3	4
sjampinjong	hurtig	forderve	sjukehuskorridor
bombardere	slendrian	fortære	fordømt
annerledes	skjerme	uforklarlig	slavearbeid
avslapning	sløyfe	pingvin	tjernet
sprinkel	mengde	turnering	bleie
skjærgård	vårnatt	fløyte	slyngel
flenge	haug	skjerpe	gardere seg
arbeid	tursekk	speiling	beskjedenhet
fyrstikk	rørlegger	sjokkert	haiene
sjamponere	sjonglering	støyende	sjeleglad
skjærtorsdag	gøyal	slynge	fartøy
underlegen	slangebitt	vurdering	avdanket
vertshus	beskjære	forsinkelse	sommerleir
sjølstendig	banking	sløyd	forskjellighet
haug	fortid	forlagt	streng
haiene	tornado	feilslått	slalåmbakke
avslutning	reinsdyr	lengsel	slakterbutikk
sløyd	blåveis	gjerne	skjebnesvanger
skjønnhet	forsinket	bombardert	fordufte
sjakkspill	røyskatt	skjøte	slukøret
klenge	beskjed	fengsel	fortvilet
slanking	tyngre	paiformen	morsdag
haugen	draugen	forsvarlig	hauken
reinsdyr	bussjåfør	forslag	skrangle
beslutning	fortøye	slipestein	avsløring
hauken	turnere	fortau	bombardere
sleiv	brøyte	fordømme	drosjesjåfør
murstein	forskjellig	trenghet	reiselyst
bringe	klynge	hjernen	beskjeftige seg
underleppe	væromslag	stjerne	skjønnhet
passasjertog	meieri	sjukdom	sjakkspillkompanjong

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort, for å holde ved like de fenomenene man har øvd på tidligere. Ved undervisning individuelt og i grupper, kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. I hel klasse med stasjonsundervisning, kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt.

Ekstraoppgave 9: Les ord, hvilken lyd, f eller s? Skriv f eller s i hver rute.

S+L kan være slutten av ett ord og begynnelsen av det neste i sammensatte ord. Da uttales s-en som s-lyd. Noen ganger er s slutten av forstavelsen *-mis*, som i *mislike*. Da uttales s-en som s. Noen ganger slutter hovedordet på s, og endelsen *-lig* følger. Da sier vi ofte *f-l*, som i *renslig*, *barnslig*. I ordet *koselig* blir gjerne e-en stum, og *s/e/l* blir *f-l*: /koʃli/. For at vi skal skrive slike ord riktig, må vi vite hva de er sammensatt av. Når ordet nr 2 er ordet *li* – som betyr åsside, sier vi *s-l*, som i *Åsli*, *grusli*, *Fossli*. Men dobbel s er aldri del av *f*-lyden uansett! Ord som har *SL* i midten, kan uttales forskjellig alt etter dialekt og miljø: *Rasle*, *rusle*, *usle* – noen sier *s-l*, andre *f-l*. Navnet *Oslo* er sammensatt av *os* (elveos) + *lo* (engslette). Noen sier *s-l*, andre *f-l* i dette navnet.

1	f/s	2	f/s	3	f/s	4	f/s
slakter		mislykket		utslitt		sladder	
avslutning		gassledning		foreslå		sladre	
mislike		røsslyng		foreslo		rislapper	
sløv		slamre		huslån		brusløkk	
Åsli		slutt		foreslått		slåss nå	
slang		slutte		husly		å slåss	
slenge		kortslutning		islegging		Neslund	
dødsleie		isløype		sludd		islandsk	
slapp		mislykkethet		Nesland		sløss før	
islagt		huslærer		slank		har slått	
grusli		slunken		slakk		et slott	
slite		slant		slutte		gressløk	
sleper		beslutning		isløsing		Fossland	
slakt		slips		lyslakkert		Åsli	
Island		slipsknote		slumre		slum	
slave		sladre		gresslag		slummen	
slott		huslege		Åslund		slippe	
slått		Gressli		slure		slitsom	
slå		slede		sluken		Fosslund	
islending		busslast		sløse		husleie	
Russland		lyslugget		islegging		slurpe	
slemme		slegge		Fossli		slafse	
slike		islom		sludder		slukøret	
slyngel		sløyfe		islek		vassledning	
Åsland		sludder		lysløype		husløs	
mislikt		gresslag		bussliv		slange	
slesk		busslomme		slak		slikke	
sluhet		lysledning		slags		Nesli	

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd.

Ekstraoppgave 10: Les ord med konsonantforbindelser.

1 FR-	2 SN-	3 ST-1	4 ST-2
fri	snor	stå	sti
fru	snile	stek	sta
fra	snill	steke	stø
frø	snu	stige	stas
fryse	snus	stiv	støl
frie	snuse	stor	stil
frykt	snute	stol	støv
frykte	snyte	stim	stav
fritt	snø	stut	støl
fram	snør	stil	stum
frem	snøt	stær	stue
frese	snål	steik	staur
frukt	snaut	støy	staut
frisk	snei	støye	stein
frist	sneip	sted	steile
frakt	sneik	stygg	støpe
frakte	snek	stall	stær
frakk	snabel	stille	styre
frigg	snakk	stelle	stake
frekk	snakke	stubbe	støte
fritt	snappe	stabbe	stikk
framme	snuppe	stykke	stakk
fredag	snelle	stamme	stønn
frøken	snille	stemme	støtte

Språklydhus på oslomål inkludert skarre-r og bokstavløse lyder

h		h	
p pp	b bb	f ff	v hv (vv)
leppe ↑ leppe	tann ↑ leppe	t tt	d dd
leppe	forgom ↑ tunge- spiss	s ss	s ss
m mm	lv l ll ld	rt rdt	rd rdd
leppe	l	t	d
leppe	forgom ↑ tunge- blad	(g, j, sh, ch, c) skj sj s rsj rskj	rdn ren rden (r han/ r ham/ r den)
leppe	r rr rd	kj tj k kkj rkj rk	g gg
leppe	drøvel ↑ tunge- rygg	j gj j hj lj	k kk (c)
leppe	r	ng n g	k
leppe	r	gane ↑ tunge- rygg	g

Vokaler: a e¹ e² e e^{ed} e^{ed} i i id ig i id ig o o u od u u y y æ æ ø ø å å o

Diftonger: ei ei eg eig au au aug aud au eu øy øg øi ai ai ay aj åi åi oy oi oi

Fokus © Toril Karstad Kreativ Læring

Hjerte symboliserer stemt/ustemt-par. Døra angir artikulasjonssted, der nedre artikulator er aktiv og derfor nevnes først (leppe mot tann). Bokstaver og bokstavgrupper i liten skrift forteller om språklydens skrivemåter, der stumme bokstaver regnes som del av grafemet.